पूर्णा बॅरेज-२ (नेर धामणा) प्रकल्प, ता. तेल्हारा, जि. अकोला - द्वितीय सुधारित प्रशासकीय मान्यता प्रदान करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन जलसंपदा विभाग

शासन निर्णय क्रमांक :- सिकर्ण-२०१८/६००/(प्र.क्र. १६६/१८)/ म.प्र. मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.

दिनांक :-१७ नोव्हेंबर, २०१८.

संदर्भ:- १) विदर्भ पाटबंधारे विकास महामंडळ,नागपूर यांचे निर्णय क्र. विपाविमं/कातां-७/४५४/(३६/२००८)/पुर्णा बॅरेज-२ (नेर धामणा)/ प्रमा/२००८, दि. २४/१०/२००८

- २) विदर्भ पाटबंधारे विकास महामंडळ,नागपूर यांचे निर्णय क्र. विपाविमं/कातां-७/२६९९/सुप्रमा(३/२०११)/, दि. ३१/०३/२०११
- ३) केंद्रिय जल आयोगाचे इंग्रजी पत्र क्र. १६/२७/२०१०-PA (N) ९६०-९९३ GOI: CWC, Dt. २१/०५/२०१०.
- ४) केंद्रिय जल आयोगाचे इंग्रजी पत्र क्र. १६/२७/२०१०-PA (N) ५०१-५३६ WR GOI. Planning commission (WRD), Dt. ०२/०२/२०१२.
- ५) शासन निर्णय क्र. संकीर्ण २०१५/(३५/२०१५)/जसं (आ), दि. ०९/०९/२०१५
- ६) कार्यकारी संचालक, विदर्भ पाटबंधारे विकास महामंडळ, नागपूर यांचे पत्र क्र.४७५९/विपाविमं/कातां-७(१)/(५४१/२०१६)/२०१८, दि.११/०५/२०१८.

प्रस्तावना:-

पूर्णा बॅरेज-२ (नेर धामणा) मध्यम प्रकल्प हा विदर्भ पाटबंधारे विकास महामंडळांतर्गत पूर्णा नदीवर तेल्हारा तालुक्यातील मौजे नेर या गावाच्या दक्षिणेस २१५.६२५ मी. लांबीचे बॅरेज व १५ X ७.५० मी. आकाराचे उभ्या उचल पद्धतीचे १२ दरवाजांसह प्रस्तावित आहे. बॅरेजच्या पायाच्या ठिकाणी पारगम्य मऊ भूस्तर असल्याने बॅरेज diaphragm wall सह raft foundation वर प्रस्तावित आहे. बॅरेजच्या डाव्या तिरावरील पंपगृहातून उपसा करून उर्ध्वगामी नलिकेद्वारे उचलून वितरण कुंडात टाकून पुढे नलिका वितरण प्रणाली द्वारे सिंचन करण्याचे प्रस्तावित आहे. सदर प्रकल्पाद्वारे अकोला जिल्ह्यातील डाव्या तिरावरील अकोला तालुक्यातील १८ गावातील ३८३८ हे. क्षेत्र, बाळापूर तालुक्यातील ५ गावातील १३९७ हे. क्षेत्र तसेच उजव्या तिरावरील अकोट तालुक्यातील २ गावातील ११० हे. क्षेत्र व तेल्हारा तालुक्यातील ७ गावातील १६०९ हे. क्षेत्र असे एकूण ६९५४ हे. क्षेत्रास सिंचनाचा लाभ देण्याचे प्रस्तावित आहे.

सदर प्रकल्पात एकूण ८.१७ द.ल.घ.मी. पाणीसाठ्याची निर्मीती करण्यात येणार आहे. प्रकल्पाचा एकूण पाणीवापर २७.५८ द.ल.घ.मी असून २३.८२ द.ल.घ.मी. पाणी सिंचनासाठी, १.२२ द.ल.घ.मी. पाणी पिण्याच्या पाणी व औद्योगिक वापरासाठी तसेच बाष्पीभवन व्यय २.५४ द.ल.घ.मी. असा होणार आहे.

पूर्णा बॅरेज-२ (नेर धामणा) मध्यम प्रकल्पास संदर्भ क्र. १ नुसार सन २००७-०८ चे दरसूचीवर आधारीत रू. १८१.९९ कोटी (रूपये एकशे एक्याशी कोटी नव्यान्नव लक्ष फक्त) इतक्या रकमेस मुळ प्रशासकीय मान्यता व संदर्भ क्र.२ नुसार सन २०१०-११ चे दरसूचीवर आधारीत रू. ६३८.३५ कोटी (रूपये सहाशे अडितस कोटी पस्तिस लक्ष फक्त) इतक्या रकमेस प्रथम सुधारित प्रशासकीय मान्यता प्रदान करण्यात आली आहे. तसेच संदर्भ क्र. ३ नुसार सन २००८-०९ चे दरसूचीवर आधारीत रू. १७९.२७ कोटी (रूपये एकशे एकोणोंशी कोटी सत्ताविस लक्ष फक्त) इतक्या रकमेस व संदर्भ क्र. ४ नुसार सन २००९-१० चे दरसूचीवर आधारीत रू. ६१७.४६ कोटी (रूपये सहाशे सतरा कोटी छेचाळीस लक्ष फक्त) इतक्या रकमेस केंदीय जल आयोगाची मान्यता प्राप्त आहे.

संदर्भ क्र. ५ च्या शासन निर्णयानुसार विदर्भ व मराठवाड्यातील प्रकल्पांना सु.प्र.मा. देण्याचे अधिकार संबंधित सिंचन महामंडळास प्रदान करण्यात आले आहेत. तथापि सदर शासन निर्णयातील परिच्छेद ४ नुसार नियामक मंडळाने सु.प्र.मा. प्रस्ताव मा. मंत्रीमंडळाच्या विचारार्थ सादर करावा असा निर्णय घेतल्यास सु.प्र.मा. प्रस्ताव मा. मंत्रीमंडळास सादर करण्याची तरतूद आहे.

विदर्भ पाटबंधारे विकास महामंडळाच्या नियामक मंडळाच्या दि. ३१/०१/२०१८ रोजी झालेल्या ६८ व्या बैठकीत पूर्णा बॅरेज-२ (नेरधामणा) प्रकल्पाचा रु. ८८८.८१ कोटी किंमतीचा द्वितीय सुधारित प्रशासकीय मान्यता प्रस्ताव मा.मंत्रीमंडळाच्या मान्यतेकरिता सादर करण्याबाबत ठराव क्र. ६८/७ पारित करण्यात आला आहे.

त्यास अनुसक्तन कार्यकारी संचालक, विदर्भ पाटबंधारे विकास महामंडळ, नागपूर यांचे संदर्भ क्र.६ अन्वये सन २०१६-१७ चे दरसूचीवर आधारीत रु. ८८८.८१ कोटी किंमतीचा द्वितीय सुधारित प्रशासकीय मान्यतेचा प्रस्ताव मा. मंत्रीमंडळाच्या निर्णयार्थ सादर करण्यास शासनास सादर केला आहे. प्रकल्पाचे लाभ व्यय गुणोत्तर ०.८६ येत असून प्रकल्प आर्थिक मापदंडात बसत नाही.

सदर प्रकल्पाचा प्रथम सुधारित प्रशासकीय मान्यता किंमत रु. ६३८.३५ कोटी च्या तुलनेत द्वितीय सुधारित प्रकल्प अहवालाची किंमत रु. २५०.४७ कोटीने जास्त आहे. किंमत वाढीची प्रमुख कारणे पुढीलप्रमाणे आहेत:-

अ.क्र.	ৰাৰ	वाढ (रुपये कोटी)
٩	२	3
٩	दरसूचीतील बदलामुळे	५९.२८
२	भूसंपादन किंमतीतील वाढ	(_) ৭५.७६
3	संकल्पचित्रातील बदलामुळे झालेली वाढ	933.23
8	अपु-या तरतूदीमुळे झालेली वाढ	१८.६६
Ч	नविन तरतुदी	१५.६०
Ę	इतर कारणामुळे झालेली वाढ	46.08
(9	अनुषंगिक खर्च	(–) 9७.६३
	एकुण वाढ	२५०.४७

प्रकल्पाचा संकल्पीत पाणीसाठा ८.१७ द.ल.घ.मी. असून एकूण पाणीवापर २७.५८ द.ल.घ.मी इतका आहे. अकोला जिल्ह्यातील अकोला, बाळापूर, अकोट व तेल्हारा तालुक्यातील ६९५४ हे. क्षेत्रास सिंचनाचा लाभ मिळणार आहे. सदर प्रकल्प अकोला जिल्ह्यातील अनुषेश अंतर्गत असून प्रस्तावित बळीराजा जलसंजीवणी योजने अंतर्गत समाविष्ट आहे.सदर प्रस्ताव मा. मंत्रीमंडळच्या दि. १८/०९/२०१८ रोजीच्या बैठकीत विचारार्थ सादर करण्यात आला.

सदर प्रस्तावावर मंत्रिमंडळाने चर्चा केली आणि पूर्णा बॅरेज-२ (नेरधामणा) प्रकल्पाच्या सन २०१६-१७ दरसूची वर आधारित रु. ८८८.८१ कोटी किंमतीच्या द्वितीय सुधारित प्रकल्प अहवालास प्रशासकीय मान्यता देण्याचा जाणीवपूर्वक निर्णय घेतला आहे.

शासन निर्णय :-

शासन आता या निर्णयाव्दारे पूर्णा बॅरेज-२ (नेर धामणा) मध्यम प्रकल्पाच्या सन २०१६-१७ च्या दरसूचीवर आधारीत रु.८८८.८१ कोटी (रूपये आठशे अठ्यांशी कोटी एक्यांशी लक्ष फक्त) इतक्या किंमतीच्या द्वितीय सुधारीत प्रकल्प अहवालास प्रशासकीय मान्यता प्रदान करण्यात येत आहे. त्यापैकी रु.८४८.४४ कोटी (रुपये आठशे अट्टेचाळीस कोटी चौरेचाळीस लक्ष फक्त) कामाप्रित्यर्थ व रु.४०.३७ कोटी (रुपये चाळीस कोटी सदितस लक्ष फक्त) अनुषंगिक खर्चासाठी तरतूद आहे. सोबत उपशिर्ष निहाय तरतुदींचा गोषवारा दिलेला आहे.

- २. या योजनेस प्रदान केलेली द्वितीय सुधारित प्रशासकीय मान्यता मध्यम प्रकल्प कार्यासनाच्या नोंदवहीमध्ये अनुक्रमांक ५/२०१८ वर नोंदवण्यात आली आहे.
- 3. सदर प्रकल्पाचे उर्वरित काम नियोजित वेळेत व सुधारित प्रशासकीय मान्यता तरतूदीच्या मर्यादेत पूर्ण करण्यात यावे.
- ४. या प्रकल्पाच्या कामावर होणारा खर्च मागणी क्रमांक- आय-३, मुख्य लेखाशीर्ष ४७०१ मोठे व मध्यम पाटबंधा-यावरील भांडवली खर्च पंचवार्षिक योजनांतर्गत योजना (१९०), सार्वजिनक क्षेत्रातील व इतर उपक्रमातील गुंतवणूका (०४) योजनांतर्गत, विदर्भ पाटबंधारे विकास महामंडळास भाग भांडवली अंशदान (योजनांतर्गत) या लेखाशिर्षाखाली खर्च टाकावा व त्याखालील मंजुर अनुदानातून भागविण्यात यावा.
- ५. सदर द्वितीय सुधारित प्रशासकीय मान्यता खालील अटींच्या अधीन राहून देण्यात येत आहे.
  - ५.१) सदर सुधारित प्रशासकीय मान्यता म्हणजे प्रकल्प कार्यान्वयी करण्याच्या विविध टप्यावर झालेल्या अनियमिततेस मान्यता गृहित धरता येणार नाही.
  - ५.२) या प्रकल्पाबाबत चालू असलेल्या अथवा प्रस्तावित विभागीय चौकशीची कार्यवाही पूढे चालू ठेवावी. द्वितीय सुधारित प्रशासकीय मान्यता देण्याच्या निर्णयामुळे विभागीय चौकशीच्या कार्यवाहीस कोणतीही बाधा पोहचणार नाही.
  - ५.३) आर्थिक दायित्व निर्माण होईल अशा नवीन घटकांचा शासन मान्यतेशिवाय प्रकल्पात समावेश करण्यात येऊ नये.
  - ५.५) प्रगतीपथावरील निविदांची कामे प्राधान्याने पूर्ण करण्यात यावीत. पाणीसाठ्याचा सिंचनाकरिता जास्तीत जास्त लाभ होईल अशा प्रकारे उर्वरित कामांचा प्राधान्यक्रम निश्चित करण्यात यावा व त्यानुसार कामे/निविदा प्रक्रिया करण्यात यावी.
  - ५.६) सदर प्रकल्पासाठी कोणत्याही प्रयोजनार्थ मंजूर द्वितीय सुधारित प्रशासकीय मान्यतेच्या मर्यादेबाहेर जाऊन, निधी वितरण अथवा अतिरिक्त खर्च करता येणार नाही. या संदर्भात प्रचलित शासन निर्णय, CWC ची मार्गदर्शक तत्वे, वित्त अधिकार मर्यादा, विहित केलेली निविदा कार्यपद्धती याची काटेकोरपणे अंबलबजावणी करण्यात यावी.
  - ५.७) सिंचन विषयक विशेष चौकशी समितीने निदर्शनास आणलेल्या बाबींचे पुर्तता क्षेत्रीय स्तरावरून करण्यात आली असून त्यावर राज्यस्तरीय तांत्रिक सल्लागार समितीने दिलेले अभिप्राय विचारात घेऊन आवश्यक कार्यवाही करण्यात यावी.
  - ५.७) प्रकल्पाचे काम नियोजना नुसार सन २०२० मध्ये पूर्ण करण्यात यावे .
- ६. सदर शासन निर्णयाची अंमलबजावणी निर्गमित दिनांकापासनू करण्यात यावी.
- ७. सदर शासन निर्णयाची अंमलबजावणी निर्गमित दिनांकापासून करण्यात यावी.

८. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा सांकेतांक २०१८१९१९७३१०८२७ असा आहे. सदर शासन निर्णय डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

सहपत्र :- उपशीर्षनिहाय तरतुदींचा गोषवारा

(म.ई.धरणे)

शासनाचे उप सचिव

प्रत, सहपत्रांसह :-

- १) मा. राज्यपाल यांचे सचिव, राजभवन, मुंबई.
- २) मा. मुख्यमंत्री महोदयांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- ३) मा.मंत्री (जलसंपदा) यांचे स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई
- ४) मा.राज्यमंत्री (जलसंपदा) यांचे स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई
- ५) मा.मुख्य सचिव यांचे स्वीय सहाय्यक,मंत्रालय, मुंबई
- ६) अपर मुख्य सचिव (वित्त), वित्त विभाग यांचे स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई
- ७) अपर मुख्य सचिव (नियोजन), नियोजन विभाग यांचे स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई
- ८) प्रधान सचिव (जलसंपदा), जलसंपदा विभाग यांचे स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई.
- ९) सचिव (लाक्षेवि), जलसंपदा विभाग यांचे स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई.
- १०) सचिव (प्रकल्प समन्वय), जलसंपदा विभाग यांचे स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई.
- ११) महालेखापाल-१/२ (लेखा परिक्षा/ लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र राज्य, मुंबई/ नागपूर.
- १२) कार्यकारी संचालक, विदर्भ पाटबंधारे विकास महामंडळ, नागपूर.
- १३) मुख्य अभियंता (द.व प्र) व सहसचिव यांचे स्वीय सहाय्यक, जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- १४) मुख्य अभियंता, (वि.प्र.),जलसंपदा विभाग, अमरावती.
- १५) उपसचिव (मो.प्र-१/ मो.प्र-२/जसं/निवसं/सिंव्य/लाक्षेवि/लपा/जिव),यांचे स्वीय सहाय्यक, जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- १६) आंतरवित्त सल्लागार व उपसचिव यांचे स्वीय सहाय्यक, जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- १७) अधीक्षक अभियंता,अकोला सिंचन मंडळ, अकोला.
- १८) कार्यकारी अभियंता, अकोला पाटबंधारे विभाग, अकोला.
- १९) वित्त विभाग (व्यय-१२/ अर्थ-०२/अर्थ-१०/व्यय-६ अ), मंत्रालय, मुंबई.
- २०) नियोजन विभाग (कार्यासन १४३४), मंत्रालय, मुंबई.
- २१) मध्यम प्रकल्प कार्यासन संग्रहार्थ.

उपशीर्ष निहाय तरतुदींचा गोषवारा

पूर्णा बॅरेज-२(नेर धामणा) प्रकल्प, ता. तेल्हारा, जि. अकोला शासन निर्णय क्र. सिकर्ण-२०१८/६००/(प्र.क्र.१६६/१८)/म.प्र., दि.१७/११/२०१८ चे सहपत्र.

अ.क्र.	उपशीर्ष	द्वितीय सुधारित प्रशासकीय मान्यता अंदाजपत्रक (रुपये कोटी)
٩.	₹.	₹.
9)	अ-प्राथमिक	9.६६
२)	ब-भूसंपादन	६.९५
3)	सी-कामे	७१८.६०
8)	के-इमारती	0%0
५)	एम– वृक्षसंवर्धन	૦.७२
ξ)	ओ- संकिर्ण	9.88
(9)	पी- देखभाल	3.49
۷)	॥।-वितरीका	998.49
9)	एक्स- पर्यावरण	૦.५७
	एकूण बांधकामे	88.585
	ईटीपी चार्जेस	४०.३७
	एकूण	٩٥.১১১